

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (2 – 6 Ekim)**Türkiye**

- İmalat PMI Ağustos ayındaki 49'dan Eylül ayında 49.6 seviyesine yükseldi.
- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Eylül'de beklentilere yakın aylık bazda %4.75 (Piyasa beklentisi: %4.80) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Ağustos'taki %58.94'ten Eylül'de %61.53'e yükseldi. Böylece enflasyon son dokuz ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Çekirdek enflasyon (C endeksi) Eylül'de bir önceki aya göre %5.28 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %64.85'ten %68.93'e yükseldi.
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Eylül'de bir önceki aya göre %3.40 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %49.41'den %47.44'e geriledi.
- Hazine nakit dengesi, Eylül ayında 69 milyar 53 milyon TL açık verdi. Hazine'nin nakit gelirleri 486 milyar 262 milyon TL, nakit giderleri ise 555 milyar 315 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz dışı giderler 508 milyar 739 milyon TL, faiz ödemeleri 46 milyar 577 milyon TL olurken; faiz dışı denge 22 milyar 477 milyon TL açık verdi.
- Dünya Bankası, Türkiye'nin bu yıla ilişkin ekonomik büyüme tahminini dayanıklı tüketici talebi ve azalan politika belirsizliği nedeniyle %3.2'den %4.2'ye yükseltti. 2024 için büyüme beklentisi %3.1, 2025 için %3.9 oldu.

ABD

- ISM imalat endeksi Eylül'de 49'a yükselerek tahminlerin üzerinde gerçekleşti. Bu durum, imalat sektöründe en kötüsünün geride kalmış olabileceğine işaret etti. Yeni siparişler endeksi 46.8'den 49.2'ye yükselerek 1 yıldan uzun sürenin en yüksek seviyesine çıktı. İstihdam endeksi ise 48.5'ten 51.2'ye çıktı.
- ISM hizmetler endeksi Eylül'de beklentilere paralel 53.6 oldu.
- Tarım dışı istihdam Eylül'de 170 bin artış beklentisinin oldukça üzerinde 336 bin kişi arttı. Ağustos ayı verisi 187 bin kişiden 227 bin kişiye revize edildi.
- İşsizlik oranı Eylül'de beklentilerin üzerinde gerçekleşerek %3.8 seviyesinde gerçekleşti ve bir önceki aya göre değişmedi.
- Ortalama saatlik kazançlar Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4.3 olan beklentilerin altında %4.2; aylık bazda beklentilere paralel %0.2 arttı.

Avrupa

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, %2 enflasyon hedefine ulaşacaklarına güvendiğini söyledi.

Asya

- Japonya Maliye Bakanı Shunichi Suzuki, Japonya'nın yendeki aşırı hareketlere karşı herhangi bir seçeneği göz ardı etmeden uygun adımları atacağını söyledi.

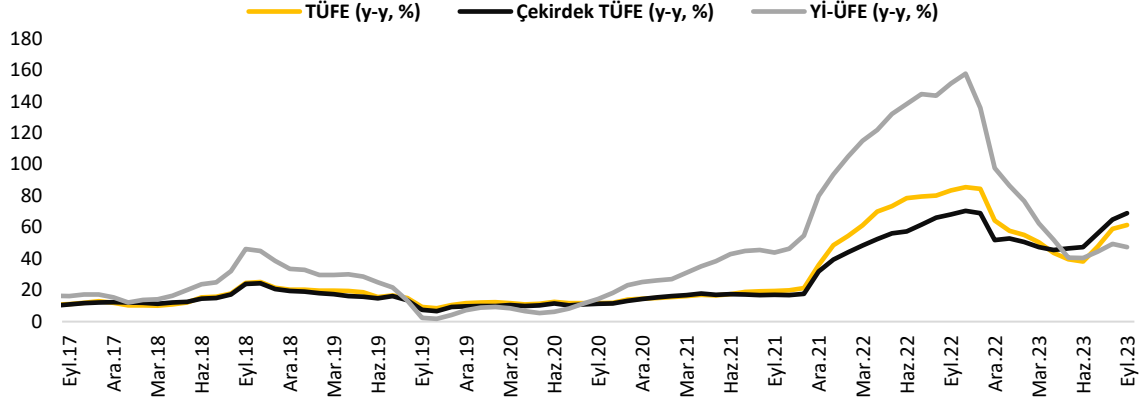
Diğer

- Yeni Zelanda Merkez Bankası (RBNZ), üst üste üçüncü kez politika faizinde bir değişikliğe gitmedi ve gösterge faiz oranı 14 yılın en yüksek seviyesi olan %5.50 olarak bırakıldı.
- Hindistan Merkez Bankası politika faizini beklendiği gibi değiştirmeyerek %6.50'de sabit tuttu. Bu faizlerin sabit tutulduğu dördüncü toplantı oldu.

Ayrıntılar...

Yurt içi

Enflasyon Eylül'de %61.53'e yükseldi.

Kaynak: TÜİK

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Eylül'de beklentilere yakın aylık bazda %4.75 (Piyasa beklentisi: %4.80) arttı. Yıllık bazda ise Ağustos'taki %58.94'ten Eylül'de %61.53'e yükseldi. Böylece enflasyon son dokuz ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Eylül'de enflasyondaki yükselişte ana belirleyiciler gıda ve alkolsüz içecekler, ulaştırma ile konut grupları oldu.

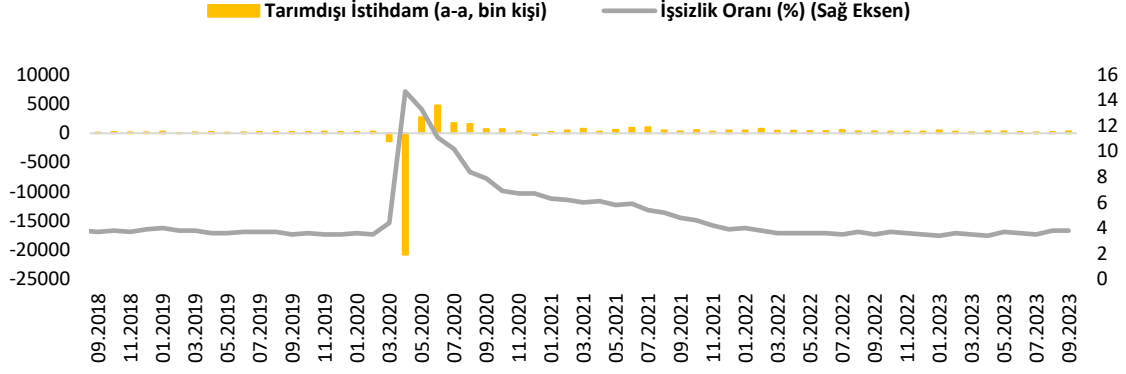
Çekirdek enflasyon (C endeksi) Eylül'de bir önceki aya göre %5.28 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %64.85'ten %68.93'e yükseldi.

Yurt içi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Eylül'de bir önceki aya göre %3.40 arttı ve yıllık bazda Ağustos'taki %49.41'den %47.44'e geriledi.

Ağustos ayındaki sert yükselişlerin ardından Eylül'de enflasyon gruplarındaki artışların bir miktar yavaşladığı görülüyor. Öte yandan eğitim grubunda tarihi yüksek bir artış yaşanmış olması dikkat çekiyor. Çekirdek enflasyonda da yükseliş devam ederken Yİ-ÜFE ise yıllık bazda geriledi. Ancak sanayide kullanılan doğalgaza yapılan %20'lik artış Yİ-ÜFE'de Ekim'de yeniden yükseliş yaşanmasına neden olabilir. Ayrıca üretici maliyetlerine yansıtılacak doğalgaz zammı tüketici fiyatlarına da hızlı bir şekilde yansıtılabilir. Mevsimsel açıdan bakıldığında özellikle gıda ve giyim gibi grupların etkisiyle Ekim aylarında aylık enflasyonun Eylül ayından daha yüksek gerçekleşmesi nedeniyle Ekim'de enflasyonun aylık bazda Eylül'den daha yüksek gerçekleşmesi ve yıllık bazda yükselişin devam etme ihtimalinin yüksek olduğunu düşünüyoruz.

Yurt dışı

ABD'de tarımdışı istihdam beklentileri aştı.

Kaynak: Reuters

ABD'de tarım dışı istihdam Eylül'de 170 bin artış beklentisinin oldukça üzerinde 336 bin kişi arttı. Ağustos ayı verisi 187 bin kişiden 227 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Eylül'de beklentilerin üzerinde gerçekleşerek %3.8 seviyesinde gerçekleşti ve bir önceki aya göre değişmedi. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4.3 olan beklentilerin altında %4.2; aylık bazda beklentilere paralel %0.2 arttı. İşgücüne katılım oranı Eylül'de %62.8 ile bir önceki aya göre değişmedi. İstihdam oranı da bir önceki aya göre değişmeyerek %60.4 oldu.

ADP özel sektör istihdam verisi 150 bin olan beklentilerin altında 89 bin kişi arttı. JOLTS açık iş sayısı ise Ağustos'ta 9 milyon 610 bine yükselerek beklentilerin üzerinde gerçekleşti.

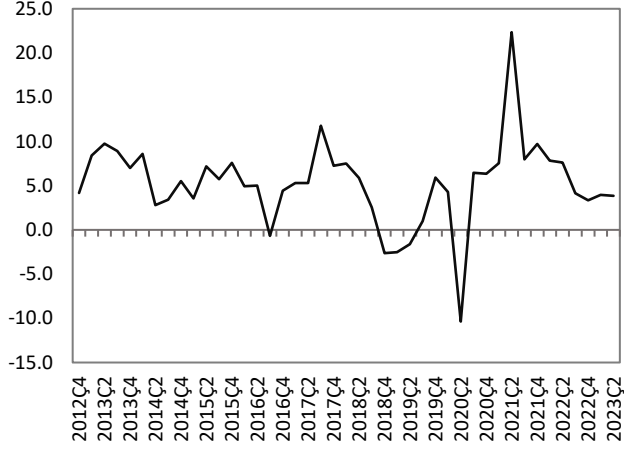
Haftalık Veri Takvimi (9 – 13 Ekim 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
9.10.2023	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, a-a)	-%0.8	-%0.2 (Açıklandı)
10.10.2023	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, y-y)	%7.4	--
		İşsizlik Oranı (Ağustos)	%9.4	--
	İtalya	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, a-a)	-%0.7	%0
11.10.2023	Türkiye	Cari İşlemler Dengesi (Ağustos)	-5.5 milyar \$	--
	ABD	ÜFE (Eylül, a-a)	%0.7	%0.3
		Fed Toplantı Tutanakları	--	--
	Almanya	TÜFE (Eylül, y-y)	%6.1	%4.5
12.10.2023	ABD	TÜFE (Eylül, y-y)	%3.7	%3.6
		Çekirdek TÜFE (Eylül, y-y)	%4.3	%4.1
		Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	207 bin kişi	210 bin kişi
		Bütçe Dengesi (Eylül)	89 milyar \$	--
	Euro Bölgesi	ECB Toplantı Tutanakları	--	--
	İngiltere	GSYH (Ağustos, 3a-3a)	%0.2	%0.3
		Dış Ticaret Dengesi (Ağustos)	-3.4 milyar £	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, y-y)	%0.4	%1.7
	Japonya	Makine Siparişleri (Ağustos, y-y)	-%13	-%7.3
13.10.2023	ABD	Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Ekim, öncül)	68.1	67.4
	Euro Bölgesi	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, y-y)	-%2.2	-%3.5
	Fransa	TÜFE (Eylül, y-y)	%4.9	%4.9

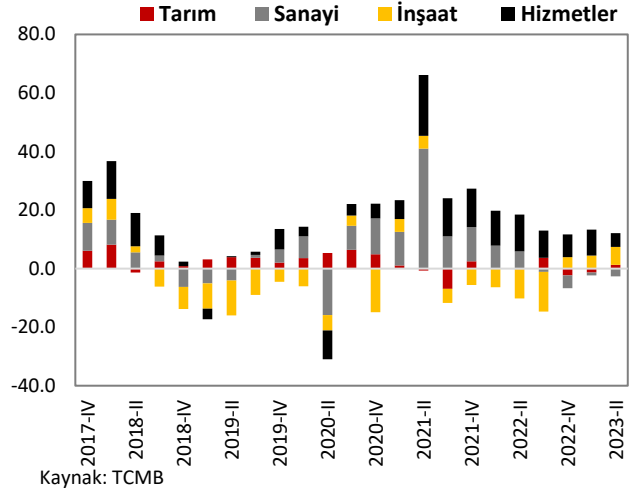
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

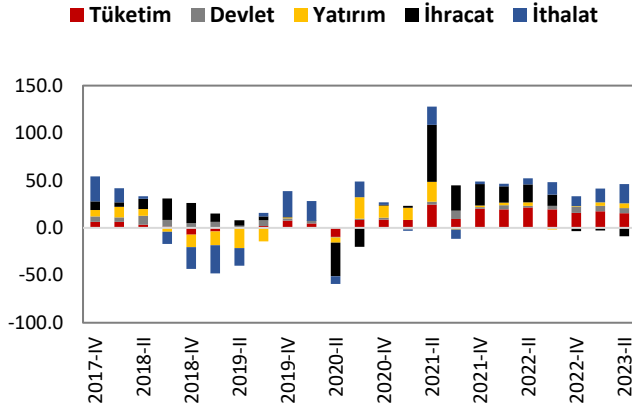
Reel GSYH (y-y, %)

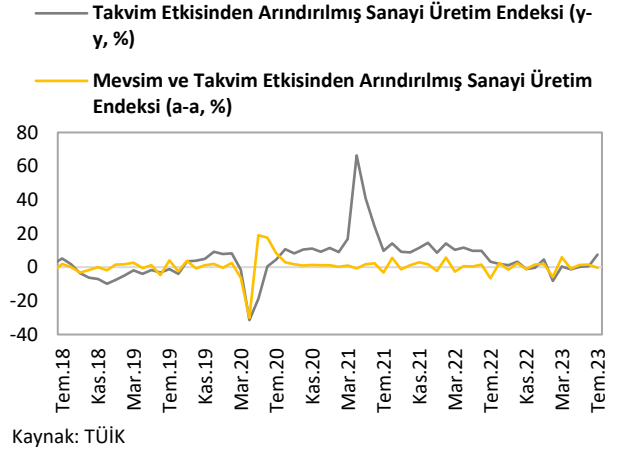
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

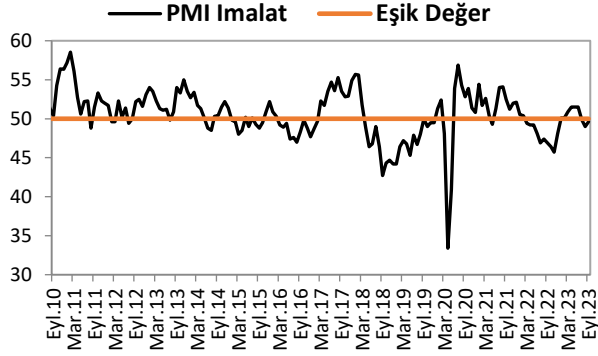
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

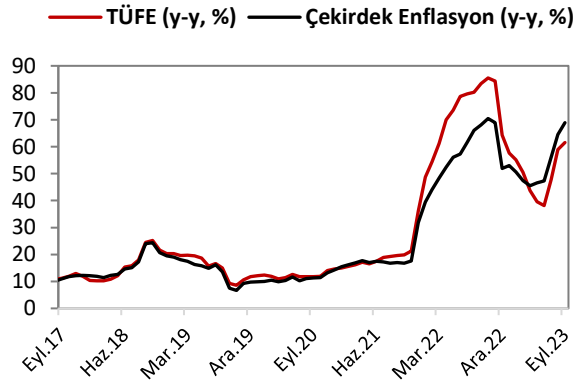

İmalat PMI

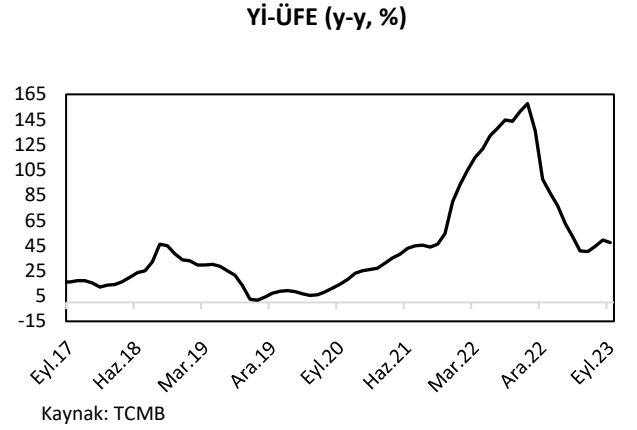

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

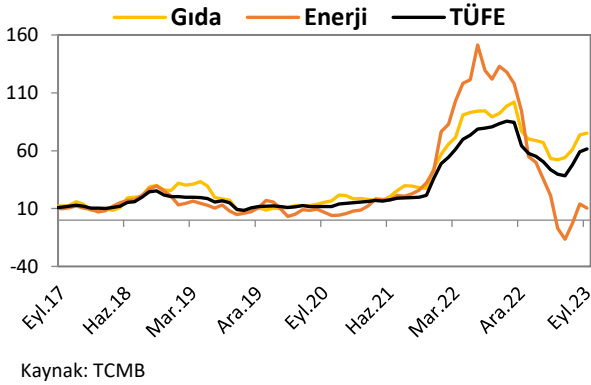
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

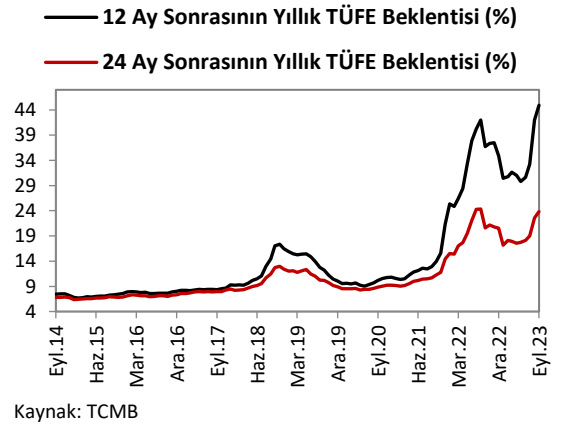
Yİ-ÜFE

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

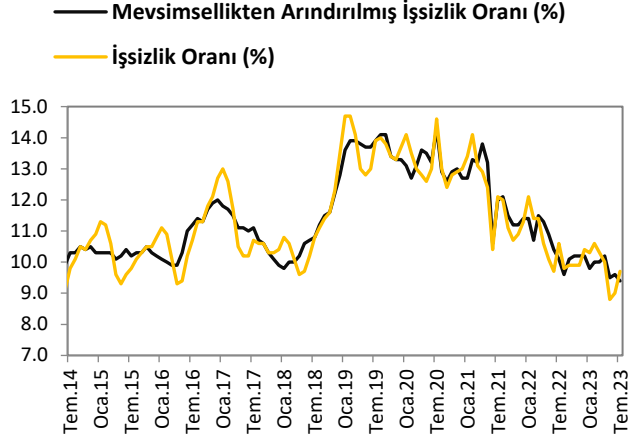

Enflasyon Beklentileri

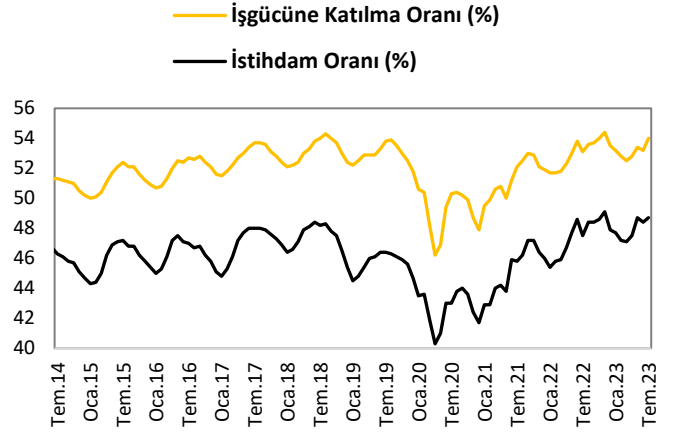

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

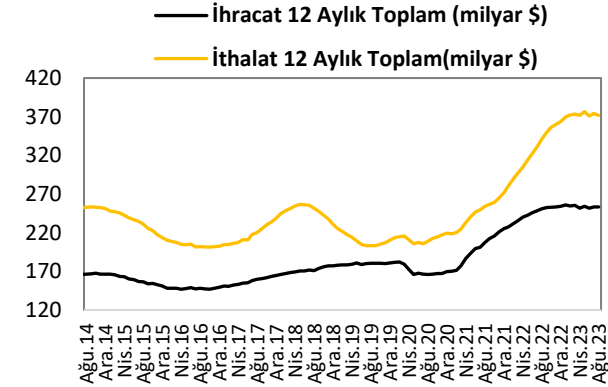

İşgücüne Katılım Oranı

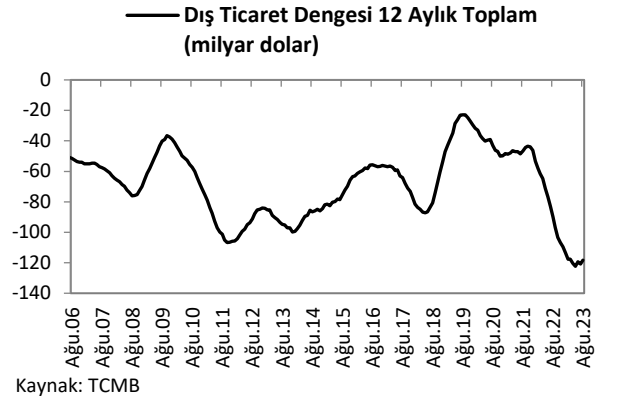

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

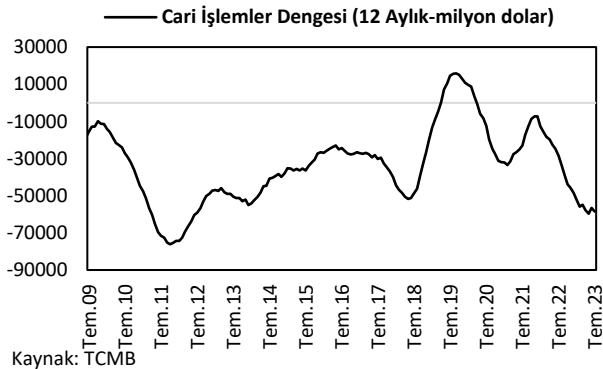
İthalat-İhracat

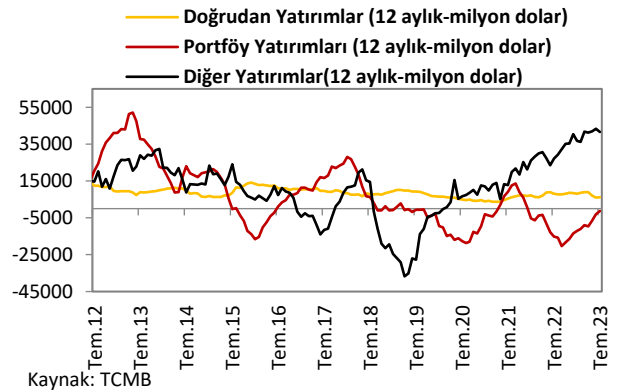
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

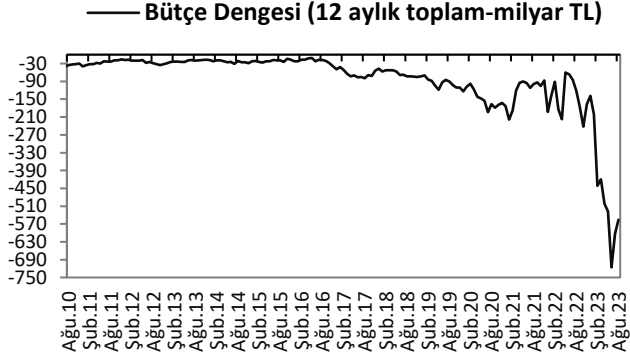

Sermaye ve Finans Hesabı

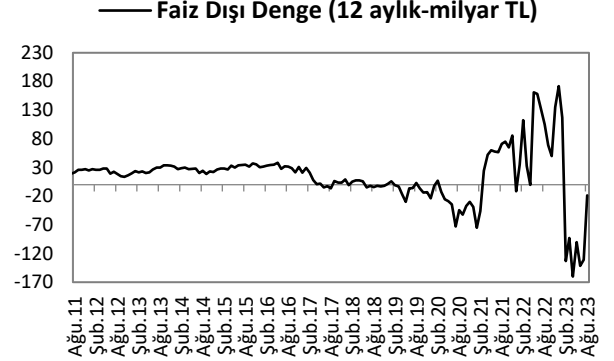

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

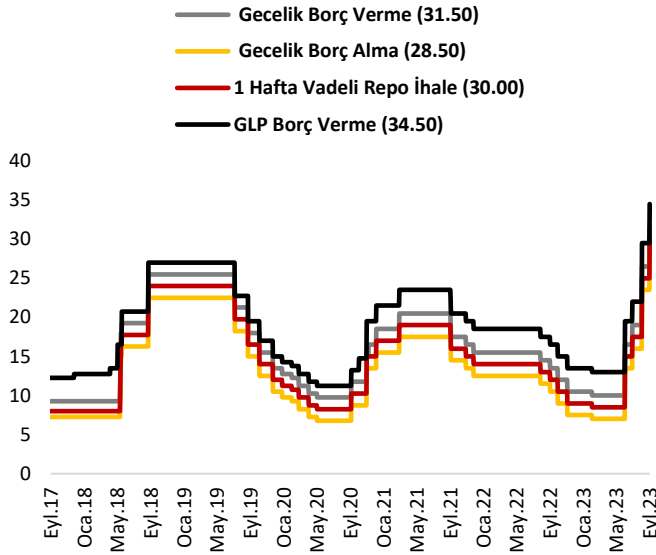
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	5,502,192 (2023-II)	3.8 (2023-II)	9.4 (Temmuz 2023)	7.4 (Temmuz 2023)	77.3 (Eylül 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Eylül)	61.53	68.93	47.44		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (29.09.2023)	4,492,329	12,349,279	12,666,008	416,254	81,574
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (09.10.2023)	28.50	31.50	30.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-5.5 (Temmuz 2023)	30.3 (Ağustos 2023)	21.6 (Ağustos 2023)	-8.7 (Ağustos 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,489.2		
2022	1,905.3	2,128.9	2,522.9		
Son Yayınlanan	2,759.0 (Ağustos 2023)	3,121.0 (Ağustos 2023)	3,882.6 (2023-II)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Ağustos)	105.703	146.539	40.837	54.494	
2022 (Ağustos)	302.343	305.930	3.586	26.233	
2023 (Ağustos)	562.686	613.956	51.270	138.419	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	3.7 (2023-II)	34.0 (2023-II)	-5.8 (2023-II)		